

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-150>

УДК 339.13:338.45

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

IMPLEMENTATION OF EUROPEAN EXPERIENCE IN REGIONAL MANUFACTURING INDUSTRY DEVELOPMENT

Колесник Тетяна Василівна

кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький національний аграрний університет
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2061-3184>

Бондарчук Сергій Васильович

аспірант,
Вінницький національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-6759-6363>

Kolesnyk Tetiana, Bondarchuk Serhii
Vinnytsia National Agrarian University

У статті здійснено комплексне обґрунтування теоретико-методологічних засад та розроблено практичні рекомендації щодо імплементації європейського досвіду в систему державного та регіонального управління України для стимулювання переробної промисловості. Обґрунтовано, що перехід до індустріально-переробного типу економіки є стратегічним імперативом у контексті євроінтеграції та післявоєнного відновлення. Проаналізовано обсяги реалізації продукції переробної галузі у 2024 році, що підтвердило її роль як фундаменту економічної стійкості держави. Запропоновано механізм інтеграції FinTech-інструментів (у систему кредитування, що дозволяє автоматизувати оцінку ризиків та забезпечити прозорість ланцюгів вартості згідно зі стратегією «Від лану до столу»). Визначено пріоритетність підвищення енергетичної автономії підприємств через виробництво біогазу для відповідності стандартам «Зеленого курсу» ЄС.

Ключові слова: переробна промисловість, європейський досвід, імплементація, енергетична автономія, «Зелений курс», адаптивний маркетинг, регіональне управління.

The article is devoted to the strategic substantiation of the transformation of Ukraine's regional industrial policy through the integration of advanced European practices into the public administration system. The relevance of the topic is driven by the critical need to move away from a raw-material export economic model and to find effective mechanisms for post-war recovery based on high-tech processing. The purpose of the study is to develop a holistic organizational and economic toolkit that combines financial innovation, energy autonomy, and adaptive marketing to increase the competitiveness of territorial communities. The research methodology is based on a systemic-structural analysis of regional markets, economic-mathematical modeling of credit cycles using FinTech technologies, and methods of strategic forecasting under conditions of military risks. As a result of the work, a multi-level matrix for the implementation of "Green Deal" standards was formed, which provides for the automation of financial processes through algorithmic scoring and the introduction of closed-loop production cycles based on bioenergy, following the example of leading EU countries. Particular attention is paid to the mechanisms of regenerative agro-production and the digital traceability of "from farm to fork" value chains, which allows for minimizing transaction costs and ensuring environmental compliance. It is determined that the energy dependence of production cycles under military threats requires the immediate implementation of European energy autonomy practices based on bioenergy technologies; however, existing regulatory and economic mechanisms do not provide sufficient incentives for the mass transition of enterprises to their own energy generation. The transition to flexible marketing strategies is substantiated, allowing for a balance between strict EU quality requirements and the real capabilities of the domestic consumer. The practical value of the article lies in the possibility of using the proposed recommendations by state and local government authorities to create industrial hubs, attract targeted investments, and ensure the energy independence of processing enterprises, which will contribute to the stable growth of value added at the regional level.

Keywords: manufacturing industry, European experience, implementation, energy autonomy, Green Deal, adaptive marketing, regional management.

Постановка проблеми. Перехід національної економіки від сировинно-експортної моделі до індустріально-переробного типу є стратегічним імперативом у контексті євроінтеграції та післявоєнного відновлення України. Однак реалізація цього переходу стикається з комплексною науково-практичною проблемою, що потребує системного розв'язання.

На сьогодні спостерігається критична невідповідність між потребою переробних підприємств регіонів у глибокій технологічній модернізації згідно з вимогами європейського «Зеленого курсу» та обмеженістю наявних фінансово-кредитних інструментів, що стримує імплементацію стратегії «Від лану до столу».

В той же час висока енергозалежність виробничих циклів в умовах воєнних загроз вимагає негайного впровадження європейських практик енергетичної автономії на основі біоенергетичних технологій, проте існуючі регуляторні та економічні механізми не забезпечують достатніх стимулів для масового переходу підприємств на власну генерацію енергії.

Варто зауважити, що стрімкий розвиток фінансових технологій (FinTech) створює нові можливості для управління інвестиційними проєктами, проте в Україні практично відсутня цілісна методологія імплементації цих інновацій у сферу регіональної переробної промисловості.

Таким чином, сукупність факторів – відсутність адаптованих механізмів фінансової підтримки, енергетична незахищеність та недостатній рівень цифровізації процесів управління – зумовлює необхідність наукового обґрунтування комплексної стратегії імплементації європейського досвіду для стимулювання розвитку переробної галузі в регіонах України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна увага в дослідження Я. Гонтарука приділяється механізмам стимулювання аграрного сектору, де фінансово-кредитне забезпечення виступає ключовим фактором стратегічного управління підприємствами АПК задля гарантування продовольчої безпеки держави в умовах турбулентності [1, с. 4]. Окремий масив досліджень присвячений галузевим особливостям модернізації. Зокрема, в дослідженнях І. Фурман обґрунтовано, що інноваційний розвиток молокопереробної промисловості України має базуватися на імплементації європейської стратегії «Від лану до столу», яка передбачає створення замкнених та прозорих ланцюгів дода-

ної вартості [2, с. 95]. При цьому Л. Пронько наголошує, що формування ефективних програм державної підтримки має відбуватися з обов'язковим врахуванням світового досвіду, що дозволяє адаптувати успішні міжнародні моделі до специфіки вітчизняного агровиробництва [3, с. 370]. Важливим доповненням на думку І. Свиноуса до цієї системи є організаційно-економічні компоненти інвестиційної підтримки, які визначають життєздатність та динаміку розвитку сільськогосподарських підприємств [4, с. 138].

Крім того, на думку В. Бондаренка, стійкість галузі забезпечується через розвиток партнерських відносин на ринку, що мінімізує ризики та гарантує стабільність продовольчого забезпечення [5].

Енергетичний аспект та сталий розвиток територій також посідають чільне місце у наукових працях І. Купчука в яких доведено, що підвищення рівня енергетичної автономії переробних підприємств АПК за рахунок виробництва біогазу є стратегічним пріоритетом, який дозволяє оптимізувати витрати та відповідати екологічним стандартам ЄС [6, с. 65]. Такі енергоефективні заходи на думку І. Фурман є невід'ємною частиною формування стратегічних напрямів розвитку сільських територій у цілому [7, с. 49].

Нарешті, у контексті цифровізації фінансової сфери, актуалізується питання управління ризиками. Сучасна методологія аналізу фінансових ризиків, що активно розвивається в ІТ-секторі, на думку А. Остапця, потребує імплементації в реальний сектор економіки для підвищення надійності інвестиційних проєктів у переробній галузі [8, с. 14]. Попри наявність ґрунтовних напрацювань у сфері аграрної економіки та регіонального управління, низка аспектів імплементації європейського досвіду в українську практику залишається недостатньо вивченою та дискусійною.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми. На сьогодні потребує деталізації механізм інтеграції сучасних фінансових технологій (FinTech) у систему кредитування переробних підприємств. Якщо в банківському секторі цифровізація досягла значних успіхів, то прикладні аспекти використання блокчейн-технологій для простежуваності ланцюгів «від лану до столу» або алгоритмічного скорингу інвестиційних проєктів у переробній промисловості залишаються на стадії теоретичних припущень.

Недостатньо розробленим є питання синергії енергетичної автономії та фінансової

стійкості підприємств. Хоча технічні аспекти виробництва біогазу глибоко досліджені, економічні важелі стимулювання підприємств до інвестування в енергонезалежність як фактор зниження кредитних ризиків у контексті європейського «Зеленого курсу» (Green Deal) практично не висвітлені.

Імплементация європейських стратегій часто розглядається як копіювання нормативних актів, тоді як поза увагою залишається розробка адаптивних маркетингових моделей управління попиту на регіональних ринках, які б враховували зниження купівельної спроможності населення в умовах воєнного стану та водночас орієнтували виробників на високі стандарти якості ЄС.

Отже, необхідність подолання методологічного розриву між загальноєвропейськими директивами та реальними можливостями фінансово-технологічного забезпечення регіональних переробних циклів визначає актуальність нашого дослідження.

Формування цілей статті. Метою дослідження є комплексне обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка практичних рекомендацій щодо імплементации європейського досвіду в систему державного та регіонального управління України. Це передбачає трансформацію інструментів стимулювання переробної промисловості (фінансових, податкових, кластерних) для забезпечення сталого економічного зростання регіонів, підвищення частки продукції з високою доданою вартістю та посилення конкурентоспроможності територій у межах європейського економічного простору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз обсягів реалізації продукції переробної промисловості у 2024 році свідчить про поступове відновлення індустріального потенціалу України з вираженим зміщенням виробничих центрів у центральні та західні регіони. Лідерами за обсягами реалізації залишаються Дніпропетровська область, місто Київ та Київська область, що зумовлено високою концентрацією металургійних, харчових та фармацевтичних потужностей. Вінницька та Полтавська області стабільно демонструють високі показники завдяки розвиненому агропромислому комплексу та активному впровадженню біоенергетичних технологій у переробні цикли. Водночас у прифронтових областях, зокрема Харківській та Запорізькій, спостерігається адаптація підприємств до безпекових викликів, що дозволяє утримувати суттєву частку в загальнодер-

жавній структурі промислового виробництва. Західні регіони, такі як Львівська та Волинська області, нарощують обсяги реалізації за рахунок релокації бізнесу та активної інтеграції в європейські ланцюги створення вартості у деревообробній та легкій промисловості. Загальна тенденція 2024 року підтверджує критичну роль переробної галузі як фундаменту економічної стійкості держави та основного драйвера наповнення бюджетів усіх рівнів (рис. 1).

В той же час для структурування механізму інтеграції FinTech-інструментів у кредитні процеси переробної галузі, пропонуємо систематизацію за функціональними етапами кредитного циклу. Це дозволяє наочно продемонструвати, як саме цифрові технології трансформують традиційне банківське обслуговування підприємств переробної промисловості (табл. 1).

Системна імплементация європейського досвіду стимулювання переробної промисловості в регіонах України вимагає переходу до якісно нової моделі фінансового забезпечення, яка базується на глибокій інтеграції сучасних фінансових технологій (FinTech) у традиційні кредитні процеси. Синхронізація вітчизняних виробничих циклів із вимогами європейського «Зеленого курсу» стає можливою завдяки впровадженню систем автоматичного маркування кредитів як «зелених» активів, що дозволяє підприємствам, які інвестують у біогазові установки та технології енергоавтономії, отримувати верифікований доступ до пільгових ресурсів європейських структурних фондів.

Паралельно з цим, використання алгоритмічного скорингу на основі методів машинного навчання та аналізу Big Data дозволяє суттєво знизити вхідні бар'єри для суб'єктів малого та середнього бізнесу, надаючи їм можливість залучати капітал на основі реальної операційної ефективності та прогнозних моделей прибутковості навіть за відсутності тривалої кредитної історії.

Такий підхід трансформує процес кредитування з ізольованої банківської операції у невід'ємну частину цілісного екосистемного контуру, де фінансові установи, страхові компанії, постачальники сировини та переробні заводи об'єднуються в єдину цифрову платформу. Це забезпечує повну прозорість ланцюгів створення вартості згідно зі стратегією «Від лану до столу», мінімізує транзакційні витрати та дозволяє синхронізувати графіки обслуговування боргу з реальними темпами

Таблиця 1

Механізм інтеграції FinTech у систему кредитування переробних підприємств

Етап кредитного процесу	FinTech-інструменти (технології)	Зміст та переваги інтеграції для переробної галузі	Результат імплементації досвіду ЄС
1. Подача заявки та ідентифікація	Digital Onboarding, Open Banking (API)	Автоматичне вивантаження фінансових даних підприємства через відкриті API. Дистанційна верифікація контрагентів.	Скорочення часу на збір документів з тижнів до годин.
2. Оцінка платоспроможності (Скоринг)	Big Data, AI & Machine Learning	Аналіз не лише балансу, а й транзакційної активності, даних про врожайність постачальників сировини та ринкову кон'юнктуру.	Точне прогнозування Cash Flow та зниження відсотка NPL (непрацюючих кредитів).
3. Заставне забезпечення та контроль	IoT (Інтернет речей), Blockchain	Дистанційний моніторинг складських залишків сировини та готової продукції в реальному часі за допомогою сенсорів. Створення токенизованих аграрних розписок.	Мінімізація ризиків втрати або псування застави. Підвищення довіри кредитора.
4. Цільове використання коштів	Smart Contracts (Розумні контракти)	Автоматичне перерахування кредитних коштів постачальникам енергоносіїв або сировини при виконанні умов контракту.	Повна прозорість використання кредиту. Виключення нецільового витрачання коштів.
5. Простежуваність ланцюга вартості	Blockchain (Traceability)	Інтеграція кредитного моніторингу в стратегію «Від лану до столу». Банк бачить весь шлях продукції від поля до полиці магазину.	Підтвердження якості продукції для експорту в ЄС. Спрощений доступ до «зеленого» фінансування.
6. Регуляторний комплаєнс	RegTech (Regulatory Technology)	Автоматизація звітності перед НБУ та міжнародними донорами щодо дотримання екологічних (ESG) стандартів.	Зниження адміністративних витрат на супровід кредиту.

Джерело: сформовано автором

виробництва продукції з високою доданою вартістю, що є критично важливим для сталого розвитку регіональних промислових кластерів.

Розробка адаптивних маркетингових моделей є критичною ланкою імплементації європейського досвіду, оскільки вона дозволяє поєднати жорсткі стандарти якості ЄС із реальними фінансовими можливостями внутрішнього споживача в умовах воєнного стану.

Нижче наведено систематизацію складових такої моделі, що дозволяє виробникам регіональних переробних кластерів зберігати конкурентоспроможність (табл. 2).

Реалізація адаптивної маркетингової моделі в сучасних умовах базується на глибокій трансформації відносин між виробником та регіональним споживачем. В основі цього

процесу лежить принцип раціонального споживання, де високі європейські стандарти безпечності та якості стають не обтяжливим обов'язком, а базовим елементом захисту прав споживача, чия купівельна спроможність обмежена.

Виробники переробної галузі мають зосереджуватися на імплементації маркетингових стратегій «бережливого виробництва», що дозволяють мінімізувати втрати та утримувати ціновий баланс без шкоди для технологічних параметрів продукту.

Важливою частиною моделі є регіональна кластеризація, яка дозволяє кільком підприємствам спільно використовувати інфраструктуру зберігання та збуту, що суттєво знижує кінцеву ціну на полиці.

В процесі дослідження нами комплексно

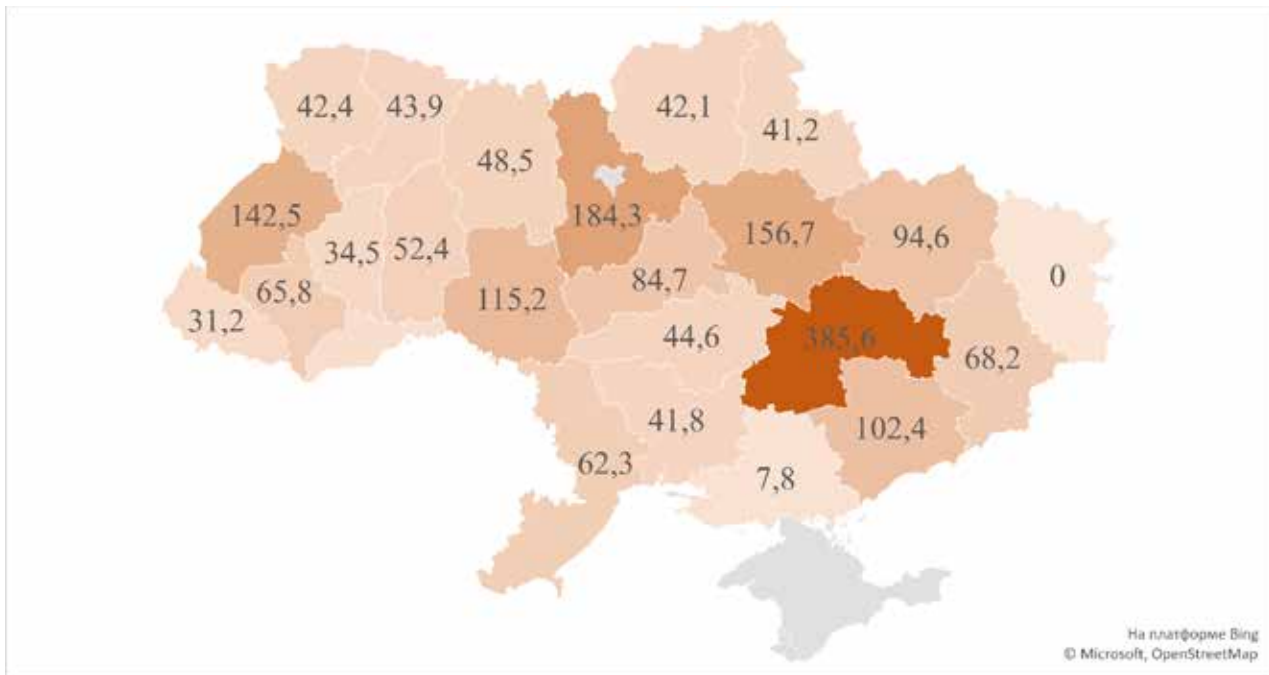

Рис. 1. Обсяги реалізації продукції переробної промисловості України в 2024 році, млрд грн

Джерело: сформовано на основі даних [9-10]

Таблиця 2

Систематизація складових адаптивної маркетингової моделі управління попитом

Параметр моделі	Традиційний підхід (копіювання)	Адаптивна модель (імплементація)	Інструменти реалізації в умовах воєнного стану
Цінова стратегія	Пряме копіювання преміального ціноутворення ЄС.	Стратегія «доступної якості» (Value for Money).	Використання економ-упаковки, оптимізація логістики через регіональні хаби, впровадження програм лояльності «локальний виробник – локальний споживач».
Товарна політика	Орієнтація на вузький асортимент делікатесної групи.	Диференціація асортименту: соціально значущі товари + нішева експортна продукція.	Розробка лінійок продуктів із подовженим терміном зберігання, що відповідають стандартам безпеки харчових продуктів ЄС (НАССР).
Управління попитом	Очікування стабільного зростання ринку.	Стимулювання попиту через механізми прямої підтримки та партнерства.	Участь у муніципальних програмах закупівлі, інтеграція в цифрові платформи (e-commerce), що знижують націнку посередників.
Стандарти якості	Формальне отримання сертифікатів.	Якість як інструмент довіри та виходу на ринки ЄС.	Поступове впровадження стандартів Organic та GlobalG.A.P., що підвищує цінність товару навіть при стриманому дизайні упаковки.
Комунікації	Іміджева реклама стилю життя.	Комунікація раціональності, патріотизму та енергоефективності.	Акцент на «енергетичній автономії» виробництва (біогаз) та підтримці регіональної економіки, що формує емоційну прив'язку споживача.

Джерело: сформовано авторами

обґрунтовано теоретико-методологічні засади та практичні рекомендації, що базуються на поєднанні стратегічних цілей Європейського Зеленого курсу (Green Deal) з інноваційними інструментами цифровізації та регіонального управління. Нижче представлена систематизація цих аспектів у вигляді цілісної матриці трансформації системи управління (табл. 3).

Комплексне обґрунтування імплементації європейського досвіду в систему управління України базується на переході від директивного регулювання до сервісно-орієнтованої моделі підтримки переробних кластерів. В основі теоретичних засад лежить постулат про те, що регіональний розвиток є ефективним лише за умови синергії фінансових інновацій (FinTech) та екологічної відповідальності підприємств, що відповідає духу європейського «Зеленого курсу». Державне управління має змістити фокус із загальних

дотацій на створення цифрової інфраструктури, яка дозволить автоматично верифікувати інвестиційні проєкти та забезпечувати прозорість ланцюгів доданої вартості.

Практична реалізація цього підходу передбачає розробку адаптивних інструментів підтримки, які враховують обмеженість внутрішнього попиту та потребують активного стимулювання енергетичної автономії переробних заводів. Зокрема, регіональні органи влади мають виступати модераторами створення промислових екосистем, де банківський сектор, через алгоритмічні моделі оцінки ризиків, стає доступним партнерським інструментом для малого та середнього бізнесу. Кінцевою метою такої трансформації є формування конкурентоспроможного переробного сектору, який здатен не лише забезпечувати внутрішню продовольчу безпеку, а й повноцінно інтегруватися в європейські тор-

Таблиця 3

Систематизація теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій щодо імплементації досвіду ЄС

Складова імплементації	Теоретико-методологічне обґрунтування (Засади)	Практичні рекомендації для державного та регіонального управління	Очікуваний ефект (KPI)
Інституційне забезпечення	Концепція «Багаторівневого врядування» (Multi-level Governance) та адаптивне правове поле.	Гармонізація регіональних стратегій із регламентами ЄС щодо державної допомоги; створення офісів євроінтеграції при ОВА.	Зниження регуляторних бар'єрів; прозорість підтримки бізнесу.
Фінансово-технологічний механізм	Теорія «Цифрових екосистем» та FinTech-інтеграції в реальний сектор	Впровадження платформ алгоритмічного скорингу для МСБ та систем автоматичного маркування «зелених» кредитів.	Підвищення обсягів капітальних інвестицій у переробку на 20-30%.
Енергетична трансформація	Принципи «Циркулярної економіки» та концепція енергетичної автономії виробництва.	Стимулювання будівництва біогазових установок через податкові пільги та спрощення приєднання до мереж.	Зниження енергоємності виробництва; енергонезалежність регіону.
Маркетингова стратегія	Модель «Smart Specialization» (розумна спеціалізація) та адаптивне управління попитом.	Створення регіональних брендів якості; підтримка кластерних ініціатив «від лану до столу» через муніципальні замовлення.	Зростання частки продукції з високою доданою вартістю в структурі РВП.
Екологічний комплаєнс	Стратегія «Farm to Fork» (Від лану до столу) та стандарти ESG.	Впровадження обов'язкової сертифікації НАССР та GlobalG.A.P. для експортоорієнтованих переробників.	Вихід регіональних виробників на спільний ринок ЄС без обмежень.

Джерело: сформовано авторами

говельні мережі завдяки дотриманню високих стандартів якості та екологічності.

Висновки. Комплексне обґрунтування теоретико-методологічних засад імплементації європейського досвіду в систему державного та регіонального управління України базується на переході від ресурсно-орієнтованої до інноваційно-сервісної моделі підтримки промислового розвитку. В основі пропонованих засад лежить концепція багаторівневого врядування, яка передбачає гармонізацію нормативно-правового поля регіонів із регламентами ЄС, що дозволяє створювати прозорі умови для інвестування в переробну галузь. Практична реалізація цього підходу вимагає впровадження сучасних фінансово-технологічних інструментів, зокрема платформ алгоритмічного скорингу для малого та середнього бізнесу та систем автоматичного маркування «зелених» кредитів, що суттєво підвищує доступність капіталу для модернізації виробничих потужностей. Важливою складовою управління стає стимулювання енерге-

тичної автономії підприємств через розвиток біогазових установок та впровадження принципів циркулярної економіки, що не лише мінімізує енергетичні ризики в умовах воєнного стану, а й забезпечує відповідність української продукції екологічним стандартам Європейського Зеленого курсу. Одночасно з цим регіональна політика має орієнтуватися на імплементацію стратегій розумної спеціалізації (Smart Specialization) та адаптивних маркетингових моделей, які поєднують високі вимоги до якості з гнучкими ціновими стратегіями, орієнтованими на реальну купівельну спроможність внутрішнього споживача. Таким чином, інтегрована система управління, що поєднує інституційну адаптацію, цифровізацію фінансових послуг та екологічний комплекс за стратегією «Від лану до столу», дозволяє трансформувати регіональні переробні кластери у високотехнологічні промислові хаби, здатні забезпечити продовольчу безпеку та повноцінну інтеграцію України до єдиного ринку ЄС.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гонтарук Я.В., Ревков О.А., Заяць І.О. Фінансово-кредитне забезпечення як ключовий фактор стратегічного управління підприємствами АПК для забезпечення продовольчої безпеки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. Вип. 2 (17). С. 3-8. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-1>
2. Гонтарук Я.В., Фурман І.В., Ревков О.А., Рєвкова А.В. Інноваційний розвиток молокопереробної промисловості України в контексті імплементації стратегії «Від лану до столу». *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2025. № 3 (73). С. 91-104. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2025-3-6>
3. Pronko L., Furman I., Kucher A., Gontaruk Y. Formation of a State Support Program for Agricultural Producers in Ukraine Considering World Experience. *European Journal of Sustainable Development*. 2020. № 9, Vol. 1. P. 364-379. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n1p364>.
4. Svynous, N. The organizational and economic components of investment support in agricultural enterprises activity. *Економіка та управління АПК*. 2020. № 2. P. 134-144. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2020-159-2-134-144>
5. Бондаренко В.М., Рябчик А.В., Луцій О.П. Роль партнерських відносин у забезпеченні продовольчої безпеки України через ринок молочних продуктів. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5809/5748> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-160>
6. Купчук І.М., Гонтарук Я.В., Присяжнюк Ю.С. Перспективи підвищення рівня енергетичної автономії переробних підприємств АПК України за рахунок виробництва біогазу. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2022. № 3 (118). С. 59-73. DOI: <https://doi.org/10.37128/2520-6168-2022-3-8>
7. Фурман І.В., Дмитрик О.В. Формування стратегічних напрямів розвитку сільських територій. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Випуск 13. С. 46–53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.13.5>
8. Ostapets A., Parasii-Verhunencko I., Bezverkhyi K., Matiukha M., & Yurchenko O. The development of analysis methodology of financial risks of projects in IT sphere. *Technology Audit and Production Reserves*. 2026. № 1 4(87). P. 6–20. DOI: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2026.352430>
9. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 20.03.2026).
10. Колесник Т.В., Бондарчук С.В. Оцінювання споживчого попиту як ключового фактора розвитку переробної промисловості на основі маркетингової моделі. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-127> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6778>

REFERENCES:

1. Hontaruk Ya.V., Revkov O.A., Zaiats I.O. (2025). Finansovo-kredytne zabezpechennia yak kliuchovyi faktor stratehichnogo upravlinnia pidpriemstvamy APK dlia zabezpechennia prodovolchoi bezpeky. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*. Vyp. 2 (17). S. 3-8. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-1> [in Ukrainian].
2. Hontaruk Ya.V., Furman I.V., Revkov O.A., Revkova A.V. (2025). Innovatsiyni rozvytok molokopererobnoi promyslovosti Ukrainy v konteksti implementatsii stratehii «Vid lanu do stolu» [Innovative development of the dairy industry of Ukraine in the context of the implementation of the “From farm to fork” strategy]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky*. №3(73), 91-104. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2025-3-6> [in Ukrainian]
3. Pronko, L., Furman, I., Kucher, A., & Gontaruk, Y. (2020). Formation of a state support program for agricultural producers in Ukraine considering world experience. *European Journal of Sustainable Development*, 9 (1), 364-379. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n1p364> [in Italian]
4. Svynous, N. (2020). The organizational and economic components of investment support in agricultural enterprises activity. *Ekonomika ta upravlinnja APK*, 2, 134-144. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2020-159-2-134-144> [in Ukrainian]
5. Bondarenko V.M., Riabchuk A.V., Lutsii O.P. (2025). Rol partnerskykh vidnosyn u zabezpechenni prodovolchoi bezpeky ukrainy cherez rynek molochnykh produktiv [The role of partnerships in ensuring food security in Ukraine through the dairy market]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vypusk № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5809/5748> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-160> [in Ukrainian].
6. Kupchuk I. M., Hontaruk Ya. V., Prysiazhniuk Yu. S. (2022). Perspektyvy idvyschennia rivnia enerhetychnoi avtonomii pererobnykh pidpriemstv APK Ukrainy za rakhunok vyrobnytstva biohazu [Prospects for increasing the level of energy autonomy of processing enterprises of the agro-industrial complex of Ukraine due to biogas production]. *Tekhnika, enerhetyka, transport APK*. no 3 (118). z. 59–73. DOI: 10.37128/2520-6168-2022-3-8 [in Ukrainian]
7. Furman I.V., Dmytryk O.V. (2022). Formuvannia stratehichnykh napriamiv rozvytku silskykh terytorii [Formation of strategic directions for the development of rural areas]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Serii: Ekonomika*. Vypusk 13. pp. 46–53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.13.5> [in Ukrainian]
8. Ostapets, A., Parasii-Verhunenko, I., Bezverkhyi, K., Matiukha, M., & Yurchenko, O. (2026). The development of analysis methodology of financial risks of projects in IT sphere. *Technology Audit and Production Reserves*, 1(4(87), 6–20. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2026.352430> [in Ukrainian]
9. Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (data zvernennia: 20.03.2026).
10. Kolesnyk T.V., Bondarchuk S.V. (2025), Otsiniuvannia spozhyvchoho popytu yak kliuchovoho faktora rozvytku pererobnoi promyslovosti na osnovi marketynhovoï modeli [Evaluating consumer demand as a key factor in the development of the processing industry based on a marketing model]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vypusk 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-127> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6778> [in Ukrainian]

Дата надходження статті: 20.03.2026

Дата прийняття статті: 13.04.2026

Дата публікації статті: 17.04.2026